

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 26ης Μαΐου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινό δασμολόγιο — Κατάταξη εμπορευμάτων — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2658/87 — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Κλάση 8710 και διάκριση 9305 91 00 — Σημείωση 3 του τμήματος XVII και σημείωση 1, στοιχείο γ', του κεφαλαίου 93 — Άρματα και θωρακισμένα αυτοκίνητα μάχης — Πολεμικά όπλα — Κατάταξη συστήματος πυργίσκου»

Στην υπόθεση C-262/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 19ης Μαΐου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Ιουνίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

GD European Land Systems – Steyr GmbH

κατά

Zollamt Eisenstadt Flughafen Wien,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, E. Juhász και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η GD European Land Systems – Steyr GmbH, εκπροσωπούμενη από τους P. Csoklich και R. Schneider, Rechtsanwälte,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Caeiros και B.-R. Killmann,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της σημείωσης 3 του τμήματος XVII και της σημείωσης 1, στοιχείο γ', του κεφαλαίου 93 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας κατά την έννοια του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), όπως έχει κατόπιν της εκδόσεως του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1001/2013 της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2013 (ΕΕ 2013, L 290, σ. 1) (στο εξής: ΣΟ).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της GD European Land Systems – Steyr (στο εξής: GD) και της Zollamt Eisenstadt Flughafen Wien (τελωνειακής αρχής του Eisenstadt Flughafen Wien, Αυστρία) (στο εξής: τελωνειακή αρχή), με αντικείμενο την κατάταξη στη ΣΟ συστήματος πυργίσκου (οπλικού σταθμού Multi Gun Turret System).

Το νομικό πλαίσιο

Η ΣΟ

- 3 Η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από τη ΣΟ.
- 4 Κατά το άρθρο 12 του κανονισμού 2658/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 254/2000 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ 2000, L 28, σ. 16), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσπίζει κάθε χρόνο κανονισμό που περιλαμβάνει πλήρες το κείμενο της ΣΟ με τους αντίστοιχους αυτόνομους και συμβατικούς δασμούς του κοινού δασμολογίου, όπως αυτή προκύπτει από τα μέτρα που θεσπίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από την Επιτροπή. Ο κανονισμός αυτός δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου και έχει εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου του επομένου έτους. Από την υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία απορρέει ότι η ισχύουσα κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης ΣΟ είναι αυτή του έτους 2014, όπως προκύπτει από τον κανονισμό 1001/2013.
- 5 Το πρώτο μέρος της ΣΟ, ως προς τις «Προκαταρκτικές διατάξεις», περιλαμβάνει τον τίτλο I, «Γενικοί κανόνες», το δε τμήμα Α αυτού, το οποίο επιγράφεται «Γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της συνδυασμένης ονοματολογίας», ορίζει τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές.

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

[...]

- 6 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ, το οποίο επιγράφεται «Πίνακας δασμών», περιλαμβάνει το τμήμα XVII, το οποίο επιγράφεται «Υλικό μεταφορών», του οποίου η σημείωση 2, στοιχείο θ', και η σημείωση 3 αναφέρουν τα εξής:

«2. Δεν θεωρούνται ως “μέρη” ή “εξαρτήματα”, έστω και αν μπορούν να αναγνωρισθούν ότι προορίζονται για υλικό μεταφορών:

[...]

θ) τα όπλα (κεφάλαιο 93)·

[...]

3. Σύμφωνα με την έννοια των κεφαλαίων 86 μέχρι 88, οι αναφορές στα “μέρη” ή στα “εξαρτήματα” δεν καλύπτουν τα μέρη ή εξαρτήματα που δεν προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τα οχήματα ή είδη του τμήματος αυτού. Όταν ένα μέρος ή εξάρτημα μπορεί να ανταποκρίνεται ταυτόχρονα στις εξειδικεύσεις δύο ή περισσότερων κλάσεων του τμήματος, πρέπει να καταταγεί στην κλάση που ανταποκρίνεται στην κύρια χρήση αυτού.»

7 Το τμήμα XVII της ΣΟ περιλαμβάνει το κεφάλαιο 87, το οποίο επιγράφεται «Αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα και άλλα οχήματα για χερσαίες μεταφορές, τα μέρη και εξαρτήματά τους», το οποίο περιλαμβάνει την κλάση 8710. Η κλάση αυτή έχει ως εξής:

«8710 00 00	Άρματα και θωρακισμένα αυτοκίνητα μάχης, με ή χωρίς τον οπλισμό τους· τα μέρη τους
-------------	--

8 Το τμήμα XIX του δεύτερου μέρους της ΣΟ, το οποίο επιγράφεται «Όπλα, πυρομαχικά και τα μέρη και εξαρτήματά τους», περιλαμβάνει το κεφάλαιο 93, το οποίο επίσης επιγράφεται «Όπλα, πυρομαχικά και τα μέρη και εξαρτήματά τους», του οποίου η σημείωση 1, στοιχείο γ', αναφέρει ότι:

«1. Το κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνει:

[...]

γ) τα άρματα μάχης και τα θωρακισμένα αυτοκίνητα (κλάση 8710)·

[...].»

9 Αυτό το κεφάλαιο 93 περιλαμβάνει τις κλάσεις 9301 έως 9305 της ΣΟ:

«9301 [...]	Όπλα πολεμικά, άλλα από τα περίστροφα, πιστόλια και όπλα με λεπίδα:
9302 00 00	Περίστροφα και πιστόλια, άλλα από εκείνα των κλάσεων 9303 ή 9304.....
9303	Άλλα πυροβόλα όπλα και παρόμοια είδη που χρησιμοποιούν τη δύναμη της πυρίτιδας [...]
[...] 9304 00 00	[...] Άλλα όπλα (π.χ. τουφέκια, καραμπίνες και πιστόλια με ελατήριο, πιεσμένο αέρα ή αέριο, ρόπαλα), με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 9307.....
9305	Μέρη και εξαρτήματα των ειδών των κλάσεων 9301 μέχρι 9304:
[...] 9305 20 00 9305 9100 9305 9900	[...] Για τουφέκια ή καραμπίνες της κλάσης 9303..... Άλλα: – –Πολεμικών όπλων της κλάσης 9301..... – – άλλα.....»

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92

- 10 Το άρθρο 12, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 17, σ. 1), ορίζει τα εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές εκδίδουν, κατόπιν γραπτής αιτήσεως και με τον τρόπο που καθορίζει η διαδικασία της επιτροπής, δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες ή δεσμευτικές πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή.

2. Οι δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες ή οι δεσμευτικές πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή δεσμεύουν τις τελωνειακές μόνον αρχές έναντι του δικαιούχου μόνο για τη δασμολογική κατάταξη ή τον καθορισμό της καταγωγής ενός εμπορεύματος, αντιστοίχως.

Οι δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες ή οι δεσμευτικές πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή δεσμεύουν τις τελωνειακές αρχές μόνο για τα εμπορεύματα για τα οποία οι τελωνειακές διατυπώσεις έχουν διεκπεραιωθεί μετά την ημερομηνία παροχής των πληροφοριών αυτών από τις εν λόγω αρχές.»

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων

- 11 Το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (ΠΟΤ), συστάθηκε με τη Σύμβαση για την ίδρυση του εν λόγω συμβουλίου, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 15 Δεκεμβρίου 1950. Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ) καταρτίστηκε από τον ΠΟΤ και θεσπίστηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και εγκρίθηκε, με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1). Η ΣΟ επαναλαμβάνει τις κλάσεις και διακρίσεις με έξι ψηφία του ΕΣ. Μόνον το έβδομο και το όγδοο ψηφίο αποτελούν δικές της υποδιαίρεσεις.
- 12 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ καταρτίζονται εντός του ΠΟΤ σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συμβάσεως.
- 13 Η επεξηγηματική σημείωση σχετικά με την κλάση 8710 του ΕΣ αναφέρει ότι:

«Η παρούσα κλάση καλύπτει, αφενός, τα άρματα μάχης [τανκς] και τα θωρακισμένα αυτοκίνητα, με ή χωρίς τον οπλισμό τους, και αφετέρου, τα μέρη τους.

Τα άρματα μάχης ή τανκς είναι θωρακισμένα ερπυστριοφόρα οχήματα, εξοπλισμένα με διάφορα επιθετικά όπλα (πολυβόλα, μυδραλιοβόλα, φλογοβόλα, κ.λπ.) προσαρμοσμένα εν γένει σε περιστρεφόμενο πυργίσκο. [...]

Μέρη Η παρούσα κλάση καλύπτει επίσης τα μέρη των θωρακισμένων οχημάτων που αναφέρονται ανωτέρω, εφόσον τα μέρη αυτά πληρούν τις εξής δύο προϋποθέσεις:

1. αναγνωρίζεται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τα εν λόγω οχήματα.
2. δεν εξαιρούνται βάσει των σημειώσεων του τμήματος XVII (βλ. τις γενικές σημειώσεις του τμήματος αυτού). Από τα προϊόντα αυτά μπορούν να αναφερθούν:

1) τα πλαίσια [σασί] των θωρακισμένων οχημάτων και τα μέρη τους (πυργίσκοι, θωρακισμένες πόρτες και καλύμματα, κ.λπ.). [...]»

14 Η επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 9305 του ΕΣ αναφέρει ότι:

«Από τα μέρη και τα εξαρτήματα που εμπίπτουν στην κλάση αυτή μπορούν να αναφερθούν:

1. Τα μέρη πολεμικών όπλων, όπως κάννες (συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών καλυμμάτων τους), ανασχετήρες και ουραία κανονιών κάθε τύπου, πυργίσκοι, κιλλίβαντες, τρίποδα και άλλα ειδικά υποστηρικτικά μέσα για κανόνια, μυδραλιοβόλα, ελαφρά πολυβόλα, κ.λπ., ακόμη και με μηχανισμό για τη στόχευση και το γέμισμα.

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

15 Η GD είναι εταιρία περιορισμένης ευθύνης η οποία ανήκει σε όμιλο της βιομηχανίας όπλων ο οποίος δραστηριοποιείται σε παγκόσμια κλίμακα, ο δε καταστατικός σκοπός της είναι, μεταξύ άλλων, η κατασκευή αρμάτων μάχης. Στις 25 Φεβρουαρίου 2014, η εταιρία αυτή δήλωσε, στην τελωνειακή αρχή, εμπόρευμα το οποίο περιγράφηκε ως σύστημα πυργίσκου άρματος μάχης, με σκοπό τη θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης.

16 Η τελωνειακή αρχή δέχθηκε τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του εμπορεύματος αυτού και ακολούθως γνωστοποίησε στην GD τον συντελεστή των οφειλόμενων για αυτό εισαγωγικών δασμών, ήτοι 1,7 %, που απορρέει από την κατάταξη του εν λόγω εμπορεύματος στην κλάση 8710 της ΣΟ. Συγκεκριμένα, η τελωνειακή αρχή διαπίστωσε ότι το οικείο εμπόρευμα ήταν «πυργίσκος άρματος μάχης ο οποίος αποτελ[ούσε] ήδη αναγνωρίσιμο μέρος που εγκαθίσταται αποκλειστικά ή κύρια σε άρματα μάχης». Κατά το αιτούν δικαστήριο, η γνωστοποίηση αυτή έχει ισχύ απόφασης σχετικής με τελωνειακούς δασμούς.

17 Στις 11 Μαρτίου 2014, η GD άσκησε διοικητική προσφυγή κατά της γνωστοποίησης της τελωνειακής αρχής ζητώντας την κατάταξη του επίμαχου στην κύρια δίκη εμπορεύματος στην διάκριση 9305 91 00 της ΣΟ, που αντιστοιχεί στα «άρματα μάχης», όπερ συνεπάγεται δασμολογικό συντελεστή 0 %. Έπειτα από την απόρριψη της διοικητικής προσφυγής της από την τελωνειακή αρχή, η GD άσκησε προσφυγή ενώπιον του Bundesfinanzgericht (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο, Αυστρία).

18 Η GD προσκόμισε, ενώπιον του ως άνω δικαστηρίου, δεσμευτική δασμολογική πληροφορία, εκδοθείσα στις 11 Απριλίου 2014 από το Hauptzollamt Hannover (κεντρική τελωνειακή αρχή του Ανόβερου, Γερμανία), σύμφωνα με την οποία εμπόρευμα ίδιο με το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης κατατασσόταν στην διάκριση 9305 91 00 της ΣΟ.

19 Η περιγραφή του επίμαχου στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπορεύματος περιλαμβάνεται στην εν λόγω δασμολογική πληροφορία, την οποία το αιτούν δικαστήριο επαναλαμβάνει στην προδικαστική παραπομπή. Η περιγραφή αυτή έχει ως εξής:

«[...] πρόκειται για σύνδεση επιμέρους τεχνικών στοιχείων τα οποία έχουν ενσωματωθεί σε κατασκευή που προσομοιάζει σε πυργίσκο και αποτελείται κυρίως από μη ευγενή μέταλλα. Το σύστημα πυργίσκου αποτελεί τη βάση οπλικού σταθμού και είναι εξοπλισμένο κυρίως με τα ακολούθως παρατιθέμενα υποσυστήματα και συστατικά μέρη: ηλεκτρικούς κινητήρες, σύστημα περιστροφής και σταθεροποίησης, όργανα απεικόνισης οπτικής και ηλεκτρονικής λειτουργίας συμπεριλαμβανομένων οθονών και οργάνων χειρισμού για το πλήρωμα (σκοπευτή και διοικητή), σύστημα [ελέγχου πυρός], διάφορους αισθητήρες, δοχεία φύλαξης πυρομαχικών και διατάξεις τοποθέτησης των πυρομαχικών στα όπλα. Το σύστημα επιδέχεται την εγκατάσταση αυτόματου πολυβόλου και μυδραλιοβόλου (αμφότερα

τα εν λόγω πολεμικά όπλα δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας δεσμευτικής δασμολογικής πληροφορίας). Με τη σύμπραξη των προεκτεθέντων υποσυστημάτων καθίσταται δυνατή για το πλήρωμα η χρήση του πολυβόλου και του μυδραλιοβόλου και ως εκ τούτου η στοχευμένη ρίψη πυρών. Το σύστημα πυργίσκου, αναλόγως, είτε εγκαθίσταται, με δυνατότητα περιστροφής, στον ουρανό κινητών θαλάσσιων και χερσαίων συστημάτων μεταφοράς είτε χρησιμοποιείται επίσης σε σταθερές εγκαταστάσεις.»

- 20 Στις 29 Οκτωβρίου 2014, το Bundesfinanzgericht (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο) απέρριψε την προσφυγή της GD. Το εν λόγω δικαστήριο κατέταξε το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου, ως μέρος άρματος μάχης, στην κλάση 8710 της ΣΟ και έκρινε ότι η δασμολογική πληροφορία που εξέδωσε η κεντρική τελωνειακή αρχή του Ανόβερου δεν ήταν δυνατό να έχει αναδρομική ισχύ.
- 21 Η GD προσέβαλε την απόφαση του Bundesfinanzgericht (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο) ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof (διοικητικού δικαστηρίου, Αυστρία). Το δικαστήριο αυτό διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με το Bundesfinanzgericht (ομοσπονδιακό φορολογικό δικαστήριο), το εμπόρευμα στο οποίο αναφέρεται η δεσμευτική δασμολογική πληροφορία την οποία εξέδωσε η κεντρική τελωνειακή αρχή του Ανόβερου και προσκόμισε η GD είναι το ίδιο με το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης. Εκτιμά παρά ταύτα ότι αυτή η δασμολογική πληροφορία δεν δύναται να εφαρμοστεί εν προκειμένω, δεδομένου ότι η δήλωση της 25ης Φεβρουαρίου 2014 είναι προγενέστερη της έκδοσης, στις 11 Απριλίου 2014, της εν λόγω δασμολογικής πληροφορίας.
- 22 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπόρευμα προσαρτήθηκε σε όχημα το οποίο ενδείκνυται να καταταγεί στην κλάση 8710 της ΣΟ ως άρμα μάχης ή ως θωρακισμένο αυτοκίνητο μάχης. Παρατηρείται, όμως, αντίφαση μεταξύ των επεξηγηματικών σημειώσεων σχετικά με την κλάση 8710 του ΕΣ, σύμφωνα με τις οποίες εμπίπτουν στην κλάση αυτή «[τ]α πλαίσια [σασί] των θωρακισμένων οχημάτων και τα μέρη τους (πυργίσκοι, θωρακισμένες πόρτες και καλύμματα, κ.λπ.)», και εκείνων σχετικά με την κλάση 9305 του ΕΣ, από τις οποίες προκύπτει ότι εμπίπτουν στην κλάση αυτή τα μέρη των πολεμικών όπλων, όπως, μεταξύ άλλων, οι πυργίσκοι, τα μυδραλιοβόλα και τα ελαφρά πολυβόλα.
- 23 Περαιτέρω, το εν λόγω δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία της σημείωσης 3 του τμήματος XVII της ΣΟ, η οποία προβλέπει ότι τα μέρη που προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για προϊόντα που εμπίπτουν στα κεφάλαια 86 έως 88 της ΣΟ, μεταξύ άλλων στην κλάση 8710 της ΣΟ, συνιστούν «μέρη», κατά την έννοια των κεφαλαίων αυτών.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Καταλαμβάνει η εξαίρεση που εισάγει η σημείωση 1, στοιχείο γ', του κεφαλαίου 93 της ΣΟ, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης, η οποία κατά γράμμα ισχύει για “τα άρματα μάχης και τα θωρακισμένα αυτοκίνητα (κλάση 8710)”, επίσης και “μέρη των ανωτέρω”;
- 2) Πρέπει η σημείωση 3 του τμήματος XVII της ΣΟ να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι “οπλικός σταθμός (πυργίσκος άρματος μάχης)”, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άρματα μάχης ή σε “κινητά συστήματα θαλάσσιας μεταφοράς” ή επίσης σε σταθερές εγκαταστάσεις, κατατάσσεται ως μέρος άρματος μάχης στην κλάση 8710 [της ΣΟ] για τον λόγο ότι ο εν λόγω οπλικός σταθμός εισάγεται από τον κατασκευαστή αρμάτων μάχης με σκοπό την κατασκευή ή τη συναρμολόγηση αρμάτων μάχης και χρησιμοποιείται πράγματι για αυτόν τον σκοπό;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 25 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν η ΣΟ έχει την έννοια ότι σύστημα πυργίσκου, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, εμπίπτει στην κλάση 8710 ή στην διάκριση 9305 91 00 της ΣΟ, λαμβανομένων υπόψη του ότι εισήχθη με σκοπό την κατασκευή ή τη συναρμολόγηση αρμάτων μάχης και του ότι, ακολούθως, πράγματι χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό αυτό.
- 26 Κατά το εν λόγω δικαστήριο, εφόσον ένα τέτοιο σύστημα θεωρηθεί μέρος άρματος μάχης, θα πρέπει να καταταγεί στην κλάση 8710 της ΣΟ, η οποία αφορά ακριβώς τα «[ά]ρματα και θωρακισμένα αυτοκίνητα μάχης, με ή χωρίς τον οπλισμό τους: [και] τα μέρη τους». Εφόσον, αντιθέτως, το σύστημα αυτό θεωρηθεί μέρος ή εξάρτημα πολεμικού όπλου, εμπίπτει στην διάκριση 9305 91 00 αυτής, η οποία αφορά ειδικώς αυτά τα μέρη ή τα εξαρτήματα πολεμικών όπλων.
- 27 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται αίτησης προδικαστικής απόφασης σε θέματα δασμολογικής κατάταξης, το έργο του συνίσταται περισσότερο στο να αποσαφηνίσει στο εθνικό δικαστήριο τα κριτήρια των οποίων η εφαρμογή θα μπορέσει να δώσει στο τελευταίο τη δυνατότητα να κατατάξει σωστά τα σχετικά προϊόντα στην ΣΟ και λιγότερο στο να προβεί το ίδιο στην κατάταξη αυτή, καθόσον μάλιστα δεν διαθέτει πάντοτε όλα τα αναγκαία προς τούτο στοιχεία (αποφάσεις της 7ης Νοεμβρίου 2002, Lohmann και Medi Bayreuth, C-260/00 έως C-263/00, EU:C:2002:637, σκέψη 26, καθώς και της 22ας Νοεμβρίου 2012, Digitalnet κ.λπ., C-320/11, C-330/11, C-382/11 και C-383/11, EU:C:2012:745, σκέψη 61).
- 28 Το Δικαστήριο έχει, εξάλλου, κρίνει ότι οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ προβλέπουν ότι η κατάταξη των εμπορευμάτων καθορίζεται με γνώμονα το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων, ενώ το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει ενδεικτική μόνον αξία (αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2014, Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 33, και της 11ης Ιουνίου 2015, Baby Dan, C-272/14, EU:C:2015:388, σκέψη 25).
- 29 Επίσης, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει να αναζητείται, γενικώς, στα χαρακτηριστικά τους και τις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στο κείμενο της κλάσης της ΣΟ και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων αυτής (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 16ης Φεβρουαρίου 2006, Proxhon, C-500/04, EU:C:2006:111, σκέψη 21, καθώς και της 5ης Μαρτίου 2015, Vario Tek, C-178/14, EU:C:2015:152, σκέψη 21 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Εν προκειμένω, επιβάλλεται, αφενός, η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με τη σημείωση 2, στοιχείο θ', του τμήματος XVII της ΣΟ, σχετικά ιδίως με την κλάση 8710 της ΣΟ, τα όπλα που εμπίπτουν στο κεφάλαιο 93 της ΣΟ δεν θεωρούνται «μέρη» ή «εξαρτήματα» υλικού μεταφορών το οποίο αφορά το εν λόγω τμήμα, έστω και αν μπορούν να αναγνωρισθούν ότι προορίζονται για αυτό το υλικό μεταφορών. Αφετέρου, η σημείωση 1, στοιχείο γ', του κεφαλαίου 93 της ΣΟ αποκλείει ρητώς από το κεφάλαιο αυτό τα άρματα μάχης που εμπίπτουν στην κλάση 8710 της ΣΟ.
- 31 Δεδομένου ότι αυτή η τελευταία κλάση αναφέρει επίσης τα μέρη των αρμάτων μάχης, ο αποκλεισμός αυτός αφορά κατ' ανάγκην όχι μόνον τα άρματα μάχης, αλλά και τα μέρη τους. Επιβάλλεται, επομένως, να εξετασθεί αν το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου μπορεί να θεωρηθεί ως «μέρος» άρματος μάχης, κατά την έννοια της κλάσης 8710 της ΣΟ. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω σύστημα δεν μπορεί να είναι όπλο, κατά την έννοια της κλάσης 9301 της ΣΟ, και, κατά συνέπεια, δεν δύναται να εμπίπτει στον αποκλεισμό που προβλέπει η σημείωση 2, στοιχείο θ', του τμήματος XVII της ΣΟ.

- 32 Από τη σημείωση 3 του τμήματος XVII της ΣΟ προκύπτει ότι σύστημα πυργίσκου, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, μπορεί να θεωρηθεί ως «μέρος» ή «εξάρτημα» άρματος μάχης, κατά την έννοια της κλάσης 8710 της ΣΟ μόνον εφόσον προορίζεται «αποκλειστικά» ή «κύρια» για άρμα μάχης.
- 33 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά συναφώς αν η τελική χρήση αυτού του συστήματος πυργίσκου αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την απάντηση στο ερώτημα αν το εν λόγω σύστημα πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος προοριζόμενο «αποκλειστικά» ή «κύρια» για άρμα μάχης.
- 34 Επισημαίνεται ότι η διαπίστωση του «αποκλειστικού» ή «κύριου» προορισμού του εν λόγω συστήματος πυργίσκου πρέπει να είναι δυνατή κατά τον χρόνο του εκτελωνισμού και, κατά συνέπεια, κατά την εξέταση της αίτησης για την θέση του εμπορεύματος αυτού σε ελεύθερη κυκλοφορία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 23ης Απριλίου 2015, ALKA, C-635/13, EU:C:2015:268, σκέψη 37).
- 35 Επομένως, το γεγονός ότι σύστημα πυργίσκου εισήχθη με σκοπό την κατασκευή ή τη συναρμολόγηση αρμάτων μάχης και ότι, ακολούθως, πράγματι χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό αυτό, καίτοι μπορεί να αποτελέσει στοιχείο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη, δεν σημαίνει εντούτοις κατ' ανάγκη ότι το σύστημα αυτό προορίζεται «αποκλειστικά» ή «κύρια» για τα εν λόγω άρματα, κατά την έννοια της σημείωσης 3 του τμήματος XVII της ΣΟ ή της επεξηγηματικής σημείωσης σχετικά με την κλάση 8710 του ΕΣ.
- 36 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου μπορεί είτε να εγκατασταθεί στον ουρανό κινητών θαλάσσιων και χερσαίων συστημάτων μεταφοράς, με δυνατότητα περιστροφής, είτε επίσης να χρησιμοποιηθεί σε σταθερές εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου, το εν λόγω σύστημα πυργίσκου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος προοριζόμενο «αποκλειστικά» για άρμα μάχης.
- 37 Υπό τις συνθήκες αυτές, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του και των αντικειμενικών ιδιοτήτων του, το εν λόγω σύστημα πυργίσκου προορίζεται «κύρια» για άρμα μάχης. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να καταταγεί στην κλάση 8710, χωρίς να είναι συναφώς καθοριστικής σημασίας η εν προκειμένω τελική χρήση.
- 38 Εφόσον από την εξακρίβωση αυτή προκύψει ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει το ζήτημα αν το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου, το οποίο, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε το εν λόγω δικαστήριο δεν είναι «πολεμικό όπλο», μπορεί παρά ταύτα να θεωρηθεί ως «μέρος» ή «εξάρτημα» τέτοιου όπλου, κατά την έννοια της διάκρισης 9305 9100 της ΣΟ.
- 39 Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει συναφώς, όσον αφορά τα μέρη και εξαρτήματα μηχανών, συσκευών και εργαλείων, ότι ο όρος «μέρος» προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου για τη λειτουργία του οποίου είναι απαραίτητο το μέρος, ο δε όρος «εξάρτημα» προϋποθέτει την ύπαρξη ενός αντικαταστατού αντικειμένου εξοπλισμού που καθιστά δυνατή την προσαρμογή μιας συσκευής σε συγκεκριμένη εργασία, ή της προσδίδει πρόσθετες δυνατότητες ή την καθιστά ικανή να εξασφαλίσει την εκτέλεση ειδικού έργου σε συνδυασμό με την κύρια λειτουργία της. Προς εξασφάλιση της συνεπούς και ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου, οι ορισμοί αυτοί πρέπει να μπορούν να εφαρμόζονται στην κλάση 9305 της ΣΟ, και ειδικότερα στην διάκριση 9305 9100 αυτής (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 4ης Μαρτίου 2015, Oliver Medical, C-547/13, EU:C:2015:139, σκέψη 69 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 40 Επισημαίνεται, πάντως, ότι σύμφωνα με την περιγραφή του επίμαχου στην υπόθεση της κύριας δίκης συστήματος πυργίσκου στην οποία προέβη το αιτούν δικαστήριο, το σύστημα αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως «μέρος» ή «εξάρτημα» πολεμικού όπλου, όπως πολυβόλου ή μυδραλιοβόλου, κατά την έννοια της διάκρισης 9305 9100 της ΣΟ. Συγκεκριμένα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι στο εν λόγω σύστημα πυργίσκου μπορεί να προσαρμοσθεί αυτόματο πολυβόλο και

μυδραλιοβόλο. Το ίδιο σύστημα πυργίσκου αποτελεί τη βάση οπλικού σταθμού και είναι κατά κύριο λόγο εξοπλισμένο με διάφορα υποσυστήματα και συστατικά μέρη, όπως, μεταξύ άλλων, με ηλεκτρικούς κινητήρες, όργανα απεικόνισης οπτικής και ηλεκτρονικής λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων οθονών και οργάνων χειρισμού για το πλήρωμα (σκοπευτή και διοικητή), τηλεκατευθυνόμενο οπλικό σύστημα, δοχεία φύλαξης πυρομαχικών και διατάξεις τοποθέτησης των πυρομαχικών στα όπλα, τα οποία καθιστούν δυνατή για το εν λόγω πλήρωμα τη χρήση του πολυβόλου και του μυδραλιοβόλου και ως εκ τούτου τη στοχευμένη ρίψη πυρών.

- 41 Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών του, εφόσον αποδειχθεί ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου δεν προορίζεται κύρια για άρμα μάχης, πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά «μέρος» πολεμικού όπλου, στον βαθμό που η ύπαρξή του αποδειχθεί απαραίτητη για τη λειτουργία του πολυβόλου ή του μυδραλιοβόλου που αρμόζεται σε αυτό, ή, έστω, ότι συνιστά «εξάρτημα» τέτοιου πολεμικού όπλου, καθόσον καθιστά δυνατή την προσαρμογή του όπλου αυτού σε συγκεκριμένη εργασία ή του προσδίδει πρόσθετες δυνατότητες.
- 42 Η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται από την επεξηγηματική σημείωση σχετικά με την κλάση 9305 του ΕΣ, κατά την οποία εμπίπτουν στην κλάση αυτή τα μέρη των πολεμικών όπλων, όπως, μεταξύ άλλων, «πυργίσκοι, κιλλίβαντες, τρίποδα και άλλα ειδικά υποστηρικτικά μέσα για κανόνια, μυδραλιοβόλα, ελαφρά πολυβόλα, κ.λπ., ακόμη και με μηχανισμό για τη στόχευση και το γέμισμα». Προκύπτει, επομένως, από αυτήν την επεξηγηματική σημείωση, σε συνδυασμό με την επεξηγηματική σημείωση σχετικά με την κλάση 8710 του ΕΣ, ότι οι πυργίσκοι, όταν δεν αποτελούν μέρος του πλαισίου θωρακισμένων οχημάτων, αποτελούν μέρη «πολεμικών όπλων», καθόσον λειτουργούν υποστηρικτικά στη λειτουργία ή τη χρήση των όπλων αυτών.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σύστημα πυργίσκου θα έπρεπε να καταταγεί στην διάκριση 9305 9100 της ΣΟ.
- 44 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι σύστημα πυργίσκου, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο εισήχθη με σκοπό την κατασκευή άρματος μάχης και, ακολούθως, πράγματι χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό αυτό, εμπίπτει στην κλάση 8710 της ΣΟ εφόσον προορίζεται «κύρια» για άρμα μάχης, όπερ απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες αυτού του συστήματος πυργίσκου, χωρίς να είναι καθοριστικής σημασίας για την κατάταξή του η εν προκειμένω τελική χρήση αυτού. Εφόσον τούτο δεν ισχύει, το εν λόγω σύστημα πυργίσκου πρέπει να καταταγεί, ως μέρος ή εξάρτημα «πολεμικών όπλων», στη διάκριση 9305 9100 της ΣΟ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 45 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαινεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως έχει κατόπιν της έκδοσης του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1001/2013 της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2013, έχει την έννοια ότι σύστημα πυργίσκου, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο εισήχθη με σκοπό την κατασκευή άρματος μάχης και, ακολούθως, πράγματι χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό αυτό, εμπίπτει στην κλάση 8710 αυτής της Συνδυασμένης Ονοματολογίας εφόσον προορίζεται

«κύρια» για άρμα μάχης, όπερ απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες αυτού του συστήματος πυργίσκου, χωρίς να είναι καθοριστικής σημασίας για την κατάταξή του η εν προκειμένω τελική χρήση αυτού. Εφόσον τούτο δεν ισχύει, το εν λόγω σύστημα πυργίσκου πρέπει να καταταγεί, ως μέρος ή εξάρτημα «πολεμικών όπλων», στη διάκριση 9305 9100 της εν λόγω Συνδυασμένης Ονοματολογίας.

(υπογραφές)